

Sygn. akt III CZ 10/05

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

ze skargi J. A. o wznowienie postępowania

w sprawie z powództwa J. A.

przeciwko Spółdzielni Rzemieślniczej "W." w P.

o zapłatę zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego

z dnia 18 listopada 1998 r.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 maja 2005 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 22 listopada 2004 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 22 listopada 2004 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę powoda o wznowienie postępowania w sprawie 323/98 Sądu Apelacyjnego, uznając, że skarga w sprawie gospodarczej została wniesiona po upływie terminu przewidzianego w 479²² k.p.c. Pozwany nie wykazał, by był pozbawiony możliwości działania lub nie był należycie reprezentowany.

W zażaleniu powód wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia, zarzucając naruszenie art. 401¹ k.p.c. oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Trafnie zarzucał skarżący, że w sytuacji, gdy skarga o wznowienie postępowania oparta jest na podstawie wznowienia określonej w art. 401¹ k.p.c., termin do wniesienia skargi wyznacza wyłącznie art. 407 § 2 k.p.c. W stanie prawnym obowiązującym w dacie wniesienia skargi (to jest w dniu 28 sierpnia 2004 r.) termin ten określał art. 401¹ § 2 k.p.c., stanowiąc, że termin ten wynosi jeden miesiąc od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Przepis ten ma znaczenie ogólne i stosuje się go niezależnie od rodzaju sprawy, w której skargę wniesiono. Celem takiego postępowania jest bowiem uzyskanie orzeczenia, które nie byłoby oparte na przepisie uznanym następnie przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją. Oczywista potrzeba wydawania orzeczeń na podstawie przepisów zgodnych z Konstytucją prowadzi do wniosku, że art. 401¹ § 2 k.p.c. (obecnie art. 407 § 2 k.p.c.) ma zastosowanie także w postępowaniu w sprawach gospodarczych i wyłącza stosowanie art. 479²² k.p.c. co oznacza, że wznowienia postępowania można żądać także po upływie dwóch lat od uprawomocnienia się wyroku, jeżeli skarga o wznowienie postępowania oparta jest na podstawie określonej w art. 401¹ k.p.c.

Powyższe nie oznacza jednak, że zażalenie może być uwzględnione. W skardze o wznowienie postępowania skarżący powoływał się na nieważność postępowania, podnosząc naruszenie art. 48 § 1 k.p.c. z tej przyczyny, że wyrok

z dnia 18 listopada 1998 r. w sprawie 323/98 wydany został w składzie, w którym uczestniczyła sędzia tego Sądu, która również uczestniczyła w składzie orzekającym w dniu 16 września 1998 r. w przedmiocie zażalenia powoda na postanowienie oddalające jego wniosek o zwolnienie od wpisu od apelacji (postanowienie Sądu Apelacyjnego, sygn. 551/98). Zdaniem skarżącego, fakt udziału sędziego w innym, wпадkowym postępowaniu oznacza, że sędzia ten mógł już wcześniej wyrobić sobie opinię odnośnie do zasadności apelacji, zatem skład Sądu w dacie wydania w sprawie wyroku był niewłaściwy. Skarżący swoje twierdzenia opierał na treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lipca 2004 r., SK 19/02, zgodnie z którym art. 48 § 1 pkt 5 w związku z art. 401 pkt 1 i art. 379 pkt 4 k.p.c. w zakresie, w jakim ogranicza on wyłączenie sędziego z mocy samej ustawy tylko do spraw, w których rozstrzygnięciu brał udział w instancji bezpośrednio niższej, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji. Wbrew przeświadczeniu skarżącego, cytowane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego nie ma w sprawie zastosowania. Rozpoznanie bowiem wпадkowego zażalenia w sądzie drugiej instancji nie nastąpiło w instancji niższej, czy też bezpośrednio niższej od tej, w której zapadł wyrok oddalający apelację. Zarówno zażalenie jak i apelacja zostały rozpoznane w sądzie tej samej instancji. Nie ma żadnych przeszkód procesowych, uzasadniających konieczność wyłączenia sędziego, uczestniczącego w rozpoznaniu zażalenia na wпадkowe postanowienie, od udziału w składzie sądu rozpoznającego apelację. Sytuacja, której dotyczy powołany przez skarżącego wyrok Trybunału Konstytucyjnego w ogóle nie ma odniesienia do okoliczności rozpoznawanej sprawy. Oznacza to, że skarga o wznowienie postępowania w istocie nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia, co uzasadniało jej odrzucenie na podstawie art. 410 § 1 k.p.c.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.